

disse Midler vare at betragte som Statens Midler, det var ham om at gjøre at faae slaet dette Spørgelse om Kirkens Giendomsret ihjel, og han vilde kunne gaa ind paa at kunne slutte sig til en Ordning som den af Regjeringen foreslaaede, naar han kunde opnaa dette, som da var hans Hovedhensigt. Seg tror, at den ærede Rigsdagsmand vil erkjende, at jeg ikke har opfattet ham urigtig, naar jeg gaar ud fra, at det den Gang var hans Mening, at han, naar han i dette Punkt kunde opnaa, hvad der for ham var det Besentlige, var villig til at komme ind paa andre Punkter, og jeg kan ikke Andet end give den ærede Rigsdagsmand det Vidnesbyrd, at han i da var gjemmentængt af et varmt og inderligt Ønske om at bringe denne Sag til Ende, som man dengang tillagde den allerførste Betydning. Seg behøver jo i den Henseende kun at minde om, hvad den ærede Rigsdagsmand som Ordfører udtalte her om Aftenen den 27de Marts. Det kommer igjen paa mange Punkter, men der er kun nogle faa Linier i et af hans Foredrag, som jeg skal tillade mig at oplæse. Han udtalte sig der saaledes: „Seg foreslagger mig al Rod og Del i, hvis denne Lov ikke kommer ud, og jeg skal i Fremtiden, dersom den Tid maatte komme, at man skulde beslaage sig over, at man ikke havde taget, hvad der nu foreligger, — det var Regjeringens Forslag, det som Regjeringen vilde gaa ind paa —, forbeholde mig at minde de Herrer om, at jeg ikke har noget Ansvar derfor. Seg skal overfor Befolkningen, hvor jeg kommer hen, søge at vise, at jeg ikke har noget Ansvar paa mig for, om vi ikke faae denne Lov.“ Seg minder kun om denne Udtalelse som en Bestyrkelse for og en Bekræftelse af min Opfattelse af den ærede Rigsdagsmands Stilling dengang, nemlig at det virkelig laa ham meget paa Sinde at komme til en Overenskomst, der vilde muliggjøre, at vi den Gang fik Loven. Som sagt, det der var Stridens Gjenstand, det egentlig Principale, var, at det skulde stilles klart, hvorledes der egentlig var at forholde med de omtalte Midler. Seg gjentog oftere for det ærede Medlem under vore Forhandlinger, at jeg var enig med ham i hans Opfattelse af den Karakter, man maa tillægge de omtalte Midler, og at jeg derfor ikke kunde have Noget imod, at man ordnede Sagen saaledes, at dette kom til at træde frem om muligt endnu klarere og bestemtere, end det efter min Overbevisning allerede fremtraadte i Regjeringsforslaget, naar man vilde læse dette paa naturlig Maade. Resultatet af disse Forhandlinger mellem det ærede Medlem og mig var, at man blev enig om at foreslaa til Optagelse i Loven en Paragraf, hvori det skulde udtales, at de paaagjældende Midler, det vil sige, alle de Midler, der overhovedet bleve tilbage — Offer, Accidensler og Høstbøge vare jo faldne bort — skulde opføres i de aarlige Finantslove under

Rontoen „Kirkelige Diemed“ paa Kirke- og Undervisningsministeriets Budget, kun med Angivelse af, hvor stor en Del af Indtægterne der isølge § 2, 1ste Stykke skulde forblive ved de enkelte Einbeder. Vi enedes altsaa om, at man skulde opføre disse Midler, ikke i en særskilt Paragraf, men paa Finantsloven under Kultusministerens Budget, for paa denne Maade om muligt endnu klarere at antyde, at det var Statsmidler. Da optød imidlertid dette Spørgsmaal, hvorledes der skulde forholdes i det Tilfælde, at der i det enkelte Finantsaar ikke blev Brug for alle disse Midler, men fremkom et Overflud af dem. Derom hedder det i Slutningen af det første Stykke af denne Paragraf, saaledes som Udvalgets Flertal enedes derom efter Forhandling med Kirke- og Undervisningsministeren: „Hvad Indtægterne i et enkelt Finantsaar maatte overstige Udgifterne, bliver, indtil nærmere Bestemmelse om Anvendelsen tages af Bevillingsmagten, i Overensstemmelse med nærværende Lov at frugtbargjøre.“ Naar nu det ærede Medlem, der fører Ordet for Forslagsstillerne, har udtalt, at der ikke fandt nogen særlig Forhandling Sted angaaende dette sidste Punktum af den nævnte Paragrafs første Stykke, da er det, saa vidt jeg mindes, ganske rigtigt, at der foregik en Redaktionsændring i Affattelsen af dette Stykke, efter at Forhandling havde fundet Sted mellem Kirke- og Undervisningsministeren og paa den anden Side det ærede Medlem og mig; men det er ligesaa vist, naturligt og selvfølgelig, at denne Redaktionsændring, som, hvis jeg ikke tager fejl, blev foretaget, er bleven forevigt det ærede Medlem, der var Ordfører i Sagen, forinden Betænkningen blev afgiven, underskrevet af ham og undergivet Forhandling, og det forekommer mig aldeles klart, at, da som sagt dette, hvorledes man vilde ordne dette finantsielle Spørgsmaal, var det egentlige Hovedspørgsmaal i Sagen, det, hvortom det dreiede sig at komme til Enighed, var det en Selsølgelse, at derpaa maatte Opmærksomheden særlig være henvendt. Naarlig behøver jeg ikke at sige, at den ærede Ordfører med sit skarpe Blik naturligvis særlig vilde henvende sin Opmærksomhed paa dette Punkt, der som sagt var det egentlig fremspringende Punkt i Sagen. Og for saavidt der efter en Forhandling maatte være blevet foretaget en Redaktionsændring, hvilket jeg tror, fordi det ærede Medlem har sagt det, og hvorom jeg ogsaa har en dunkel Erindring, er det aabenbart, at jo mere man ændrede i en saadan Bestemmelse, der var af gennemgribende Betydning, desto mere Opfordring var der til at veie den saaledes foreslaaede Affattelse. Det var ogsaa først, da der fra anden Side, nemlig fra det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) og det ærede Medlem, der sidder bag ved (Madsen), fremkom Forslag om at ubelade disse Ord „i Overensstemmelse med nærværende Lov“,